

Základní pokyny k přepisu interview (autor: Jana Obrovská, Pdf MUNI)

- Odište tazatele a respondenta označením R a T na začátku vět. Tazatelovi věty budou navíc kurzívou. Věty tazatele a respondenta oddělujte řádkou. Příklad:

T: A kolik Vás doma žije?

R: Rodiče, brácha a babička. Ale ještě před tím s náma doma žil i děda a ale on už umřel takže teď je tam jenom babička.

Tazatel: A v bytě máte kolik obytných místností?

- Vynechejte na začátku a na konci „hluchá místa“, která nejsou náplní samotného rozhovoru (například vysvětlování anonymity, rozloučení apod.) – začněte samotným rozhovorem.
- Do textu zaznamenejte i vyjádření jako je smích, dlouhá pauza a zvýšení hlasu. Tyto okolnosti se dávají do závorek. Nechám na vaší citlivosti, co považujete za zaznamenáníhodné. Obecně jde o to, aby to bylo analyticky přínosné, tzn. mluví-li člověk vzrušeně, asi to má nějaký důvod, smích zase naznačuje, že respondent je v rozpacích, nebo něco přehání, nebo něco nebere vážně apod. Dlouhá pauza u respondentů naznačuje, že přemýšlí, nebo neví co má říct. Také je důležitější si toho všimnout spíše u respondentů. Krátké tečky naznačují dynamiku, respektive krátké pauzy. Opět nechám na vašem citu, kde se to hodí. Příklad:

T: Takže jsi tedy nepsal úkoly?

R: (smích) Néé, na co.

T: Aha (smích) ...a takže co teda na to říkali ve škole?

R: No nic, (pauza)..., tak prostě... no.

- Prokládejte občas přepis časovými značkami. Například zhruba po dvou třech minutách, aby se v tom čtenář mohl orientovat, případně si to dohledat na nahrávce.
- Časové značky použijte vždy na nesrozumitelných místech, která se vám ani po opakovaných pokusech nedařilo rozluštit. Taková místa označte slovem nesrozumitelné, tučným fontem do závorky a připojte tam časovou značku v okamžiku kdy začíná kritická pasáž. Příklad:

R: no a já jsem tam teda (**nesrozumitelné #00:00:18-4#**) ale oni už to nechtěli slyšet.

- Zaznamenávejte situace jako je přerušování rozhovoru příchodem třetí osoby – pokud se hovor se třetí osobou netýká náplně výzkumu, tak tuto interakci nepřepisujte. Pokud se do hovoru zapojí, pak ji označte jako R2 (respondent 2). Příklad:

R: Ne já jsem tam nebyl

(do místnosti přichází učitelka a mísí se do hovoru)

R2: a tak mu řekni, jak jsi byl v pašťáku.

R: já už mu to říkal

- Hovorovou mluvu zaznamenávejte tak, aby se to dalo dobře číst. Zkomoleniny („babička a děda“, „von to nechtěl“), špatné pády apod. nemusíte zaznamenávat s úpornou přesností. Samozřejmě, že vulgarismy a hantýrku naopak zaznamenávat musíte.
- Koptání a plevelná slova taktéž nemusíte zaznamenávat úplně přesně, neboť analyticky zajímavé jsou pouze tehdy, když ukazují váhání, hledání správných slov, přemýšlení atd. Poté, až budete přepisovat vlastní rozhovory a bude číst sami sebe, pochopíte, jakým způsobem může „přesný“ přepis zesměšnit účastníky hovoru, aniž by to něco přinášelo pro samotnou analýzu. Nahrávka vypadá vždy jinak, než přepis interakce na papíře. Chovejme se tedy k respondentům i k tazatelům milosrdně.